ਮਾਸਕ ਪਤ੍ਰ

ਅਜੂਨੀ

ਅਪਰੈਲ-ਮਈ-ਜੂਨ 1984

ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ

ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਮਾਰਚ 1984 ਊਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ
ਜਲੂਸ ਦਾ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਦੀ ਤਾਬਿਆ
"ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ"

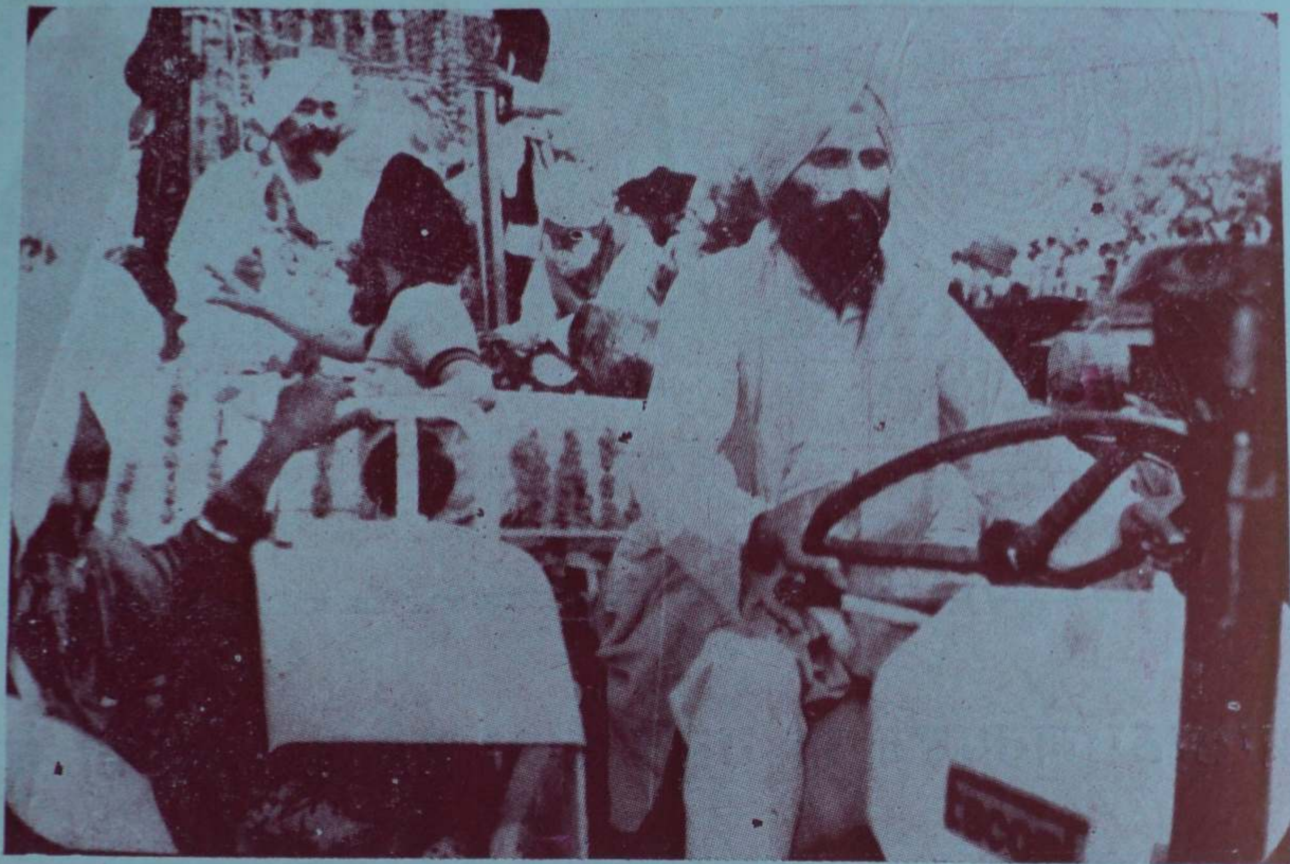

ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ, ਮਾਰਚ 1984 ਊਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਲੂਸ ਦਾ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼—ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਮਧੁਸੂਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ, ਵਰਤਮਾਨ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ

ਤੱਤਕਰਾ

1.	ਗੁਰਵਾਕ	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ	1
2.	ਸੰਪਾਦਕੀ	ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਮਧੁਸੂਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ	2
3.	ਗੁਰ-ਦੀਖਿਆ	ਮੁਖ ਲੇਖ	5
4.	ਰਾਜਾ ਜੋਗੀ	ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਗਿਆਨੀ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਰਾ	9
5.	ਸ੍ਰੀ ਬੀਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਗੁਰਬਿਲਾਸ-ਦੇਵਤਰੂ	ਪੁਰਾਤਨ ਸਾਖੀ	13
6.	Selections from the Hymns of Guru Nanak	The Punjab Past & Present 1969	17
7.	ਸੰਤਾਨਕ ਸਮਾਚਾਰ ਗੁਰਗੱਦੀ (ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ)		26

ੴ

ਬਾਬਾ ਮਧੁਸੂਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ
ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ, ਗੁਰਗੱਦੀ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ ਊਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ
ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਛਪਣ ਵਾਲਾ

ਮਾਸਕ **ਅਜੂਨੀ** ਮਨਸੂਰਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ)

ਸੰਪਾਦਕ : ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਮਧੁਸੂਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ

ਸਾਲ 15] ਅਪਰੈਲ-ਮਈ-ਜੂਨ 1984 [ਅੰਕ 4, 5, 6

ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ ਊਨਾ ਸਾਹਿਬ

ਆਪ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਤੇ ੩੧੨ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਅਰੰਭਤਾ ਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ

ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਆਰੰਭ ਸਮੇਂ 25-3-1984

ਸੋਰਠਿ ਮ: ॥ ੫ ॥ ਪੰਨਾ ੬੨੭

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਪਰੋਇਆ ॥ ਸਭੁ ਕਾਜੁ ਹਮਾਰਾ ਹੋਇਆ ॥ ਪ੍ਰਭ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥ ਪੂਰਨ ਜਾ ਕੇ ਭਾਗਾ ॥ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥ ਆਠ ਪਹਰ ਅਰਾਧਿਓ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਪਰਾ ਪੂਰਬਲਾ ਅੰਕੁਰੁ ਜਾਗਿਆ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮਨੁ ਲਾਗਿਆ ॥ ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਰਿ ਦਰਸਿ ਸਮਾਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੨॥੮॥੭੨॥

ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਭੋਗ ਸਮੇਂ 27-3-84

ਟੋਡੀ ਮ: ॥ ੫ ॥ ਪੰਨਾ ੭੧੬

ਮਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨ ਕਉ ਧਾਰੀ ਮਨਿ ਆਸੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਿਮਰਉ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਕਰਤੇ ਮਨ ਤਨ ਤੇ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਨਾਸ ॥ ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਬਿਮਲ ਜਾਕੋ ਜਾਸ ॥੧, ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੇਰੇ ਪੂਰ ਮਨੋਰਥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭੇਟੇ ਗੁਣਤਾਸ ॥ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੂਖ ਮਨਿ ਉਪਜਿਓ ਕੋਟਿ ਸੂਰ ਨਾਨਕ ਪਰਗਾਸ ॥੨॥੫॥੨੪॥

ਗੁਰਗੱਦੀ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ, ਊਨਾ ਸਾਹਿਬ

ਸਤਿਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

ੴ

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

"ਆਇ ਮਿਲ ਗੁਰਸਿੱਖ ਆਇ ਮਿਲ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ"

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ 16ਵੀਂ ਸੰਤਾਨਕ ਜੋਤ ਵਲੋਂ, ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦਸਵੀਂ ਵਾਲੇ ਦਿਹਾੜੇ ਅਨੇਕਾਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਭੋਗ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੁਆਰਾ, ਦਮਦਮਾ ਅਸਥਾਨ, ਪਿੰਡ ਮਨਸੂਰਾਂ, ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਸੰਗਤਾਂ ਇਕਾਗਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਸਰੋਵਰ, ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ, ਕਮਰੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ, ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕਲੋਨੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਛੋਟਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ 4 ਅਕਤੂਬਰ 1984 ਨੂੰ ਦਸਵੀਂ ਵਾਲੇ ਦਿਹਾੜੇ ਪੂਰੇ 1 ਵਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ 80′ ਲੰਬਾ x 50′ ਚੌੜਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨੀ। ਸਰਬਤ ਸੰਗਤ ਆਪਣੇ ਹਸਤ ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਇਟ ਪੱਥਰ ਰੱਖੋ। ਤਾਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਇਹ ਕਾਰਜ ਅਰੰਭ ਹੋ ਸਕੇ ਤੇ ਛੇਤੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਨੋਟ : ਜੋ ਮਾਇਆ ਦੇਣੀ ਜਾਂ ਘਲਣੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਰਸੀਦ ਲੈ ਕੇ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਮਨੀਆਰਡਰ ਘਲਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਮਧੁਸੂਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਸਤਿਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਚਿਤ ਆਵੇ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਵਲੋਂ : ਬਾਬਾ ਮਧੁਸੂਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ (ਵਰਤਮਾਨ ਗਦੀ ਨਸ਼ੀਨ)

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਗਿਆਰਵੀਂ ਸੰਤਾਨਕ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ 312 ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਰੱਖ ਕੇ 27 ਮਾਰਚ 1984 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਬੇਅੰਤ ਸੰਗਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਜਰੀ ਭਰੀ। ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ 125′ ਲੰਮਾ × 52′ ਚੌੜਾ, ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਸੰਗਮਰਮਰ ਲਗ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਰੂਪ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਸੀ, ਚੜਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ, ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਖਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ।

ਅਜ ਕਲ ਦੇ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਦ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਭਾਵੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੌਮ ਦੇ ਆਗੂ ਸਭਾ, ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਮੱਨਮਤ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬੇਅੰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਓਟ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ—ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖ ਦੇ ਹਨ। ਊਨੇ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਖੂਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚੋਂ :

1. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬਾਣੀ
2. ਗੁਰੂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
3. ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਸੰਤਾਨਕ ਵਿਊਹਾਰ

ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੀ ਧਰਮ ਬਣਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਪੁੱਜੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜੋ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਕਰ ਕੇ ਜਾਣੋ। ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ ਜੋ ਬਾਬੇ ਮਰ ਗਏ—ਅਜ ਕਲ ਪਾਪੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਰਸਨਾਂ ਤੋਂ ਚਾਹੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਉ ਜੋ ਆਪ ਮਰ ਗਏ। ਆਪ ਦਾ ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਜਿਹੜੀ ਚਾਦਰ ਉਪਰ ਲਈ ਅੱਧੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਫਨਾ ਕੇ ਕਬਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਅੱਧੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਜਲਾ ਕੇ ਮੰਦਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਜੇ ਵੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਮੁਕਾਮ ਤੇ ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਬਾਬੇ ਹਾਜਰ ਨਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਜੋ ਕੋਈ ਸੱਚੇ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਆਖਿਓ ਜਾਂ ਕਾ ਮੰਤਰ।

ਇਹ ਬਚਨ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਜੋਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸਾਂ ਜੋਤਾਂ ਤਕ ਬਾਬਾ ਆਪ ਆਇਆ ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਘਾਲਾਂ ਘਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਅਖੀਰ ਦਸਵੀਂ ਜੋਤ ਮਹਾਰਾਜ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਨਾਰੀਅਲ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਣ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਥੋਂ ਸਾਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

"ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਹੇ ਸੇਵਕ ਜਨ ਮਾਨੈ ਪ੍ਰਤੱਖ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੇ"

ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਲੈ ਲਉ। ਦਾਤਾਰ ਪਿਤਾ ਦਾ ਇਕੋ ਹੁਕਮ ਆਵੇਗਾ ਕਿ 'ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪੋ।' ਹਰੀ ਨਾਮ ਦੇ ਬਾਰੇ ਆਪ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਮਾਰੂ ਰਾਗ ਵਿਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

"ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸਾਇਣ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥"

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦ ਲਗਾਣੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਾਤ ਜਪਣੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਜਾਣ ਕੇ।

"ਪੰਚ ਸ਼ਬਦੁ ਧੁਨ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ"

"ਪੰਚ ਪ੍ਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪੰਚੈ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨ" ॥

ਸੋ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਨ।

1. ਜਪੁ
2. ਆਦਿ ਸੱਚ
3. ਜੁਗਾਦਿ ਸੱਚ
4. ਹੈਭੀ ਸੱਚ
5: ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸੱਚ

ਮੂਲ ਜਮਾਂ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮੰਤਰ ਕਹਿਲਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਫਰਮਾਂਨੁ ਆਵੇਗਾ।

"ਘਰੁ ਸੁਖ ਵਸਿਆ ਬਾਹਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ, ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੰਤਰ ਦ੍ਰੜਾਇਆ"

ਸੋ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਰਬਤ ਸੰਗਤ ਜੋ ਆਈ ਬੈਠੀ ਹੈ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਨਿਛਾਵਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੰਨ ਤੇ ਬੱਸਤਰ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਅਜ ਇਸ ਘੋਰ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਇਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਇਮਾਨ ਲਿਆਉ।

"ਏਕ ਊਪਰ ਜਿਸ ਜਨ ਕੀ ਆਸਾ, ਤਿਸ ਕੀ ਕਟੀਏ ਜੰਮ ਕੀ ਫਾਸਾ"

ਉਪਰੰਤ ਰਸਨਾਂ ਤੋਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਦਾਤ ੧ਓ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸੱਚ ਤਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਗੁਰਮੰਤਰ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਜਪੋ। ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰਾਂ ਦੇ ਖੁਲੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਹੋ ਸਕਣ।

"ਅੰਧਕਾਰ ਮੇਂ ਗੁਰਮੰਤਰ ਉਜਾਰਾ"

ਸਾਡੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦੇਗ ਤੇਗ ਫਤਹਿ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ ਇਕਾਗਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਦੁਬੱਧਾ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਕੀ ਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

"ਆਪੇ ਮਤ ਬੁਧ ਦੇਵੈ ਸੁਆਮੀ, ਆਪੇ ਬੋਲ ਬੁਲਾਵੈ।"

ਸਿਮਰਨ ਵਾਲਾ ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

"ਹੁਕਮ ਮੰਨੀਏ ਹੋਵੇ ਪ੍ਰਵਾਣ, ਦਰਗਹ ਕਾ ਮਹਲ ਪਾਇਸੀ॥"

"ਸਤਿਗੁਰੂ ਵੀਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰੇ, ਜੱਬ ਸਿੱਖਨ ਮੇਂ ਚੂਕ।"

ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਰਸਾਇਆ ਹੋਇਆ ਰਸਤਾ ਭੁਲ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਬਾਪੂ ਸਾਡੀ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜ ਦੇ ਘੋਰ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਜੇ ਕਰ ਸੰਗਤਾਂ—

1. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਜਾਣ ਲੈਣ।
2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਗੁਰਮੰਤਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲੈਣ।

"ਅੰਧਕਾਰ ਮੇ ਗੁਰਮੰਤਰ ਉਜਾਰਾ"

"ਇਕ ਊਪਰ ਜਿਸ ਜਨ ਕੀ ਆਸਾ, ਤਿਸ ਕੀ ਕਟੀਐ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਾ॥"

ਇਹ ਰਸਤਾ ਸਾਡੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਅਪਣਾਉ ਤੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣੋ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਵਸੋ।

ਸਤਿਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਚਿੱਤ ਆਵੇ।

ਗੁਰ-ਦੀਖਿਆ

ਇਕ ਦਿਨ ਅਵਸਰ ਪਾਇਕੇ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਸਭ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਵੱਡਾ ਪਾਪ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਭੀ ਝੂਠ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਖੇਧੀ ਲਿਖੀ ਹੈ, ਪਰ ਝੂਠ ਦਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਝੂਠ ਥੀਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਝੂਠ ਦੇ ਬਗੈਰ ਬਿਵਹਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ। ਸੋ ਇਸ ਦੇ ਬਾਬਤ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਤਾਂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਝੂਠ ਤਿਆਗਨ ਜੋਗ ਵਸਤੂ ਹੈ ਤੇ ਅਜੇਹੀ ਵਸਤੂ ਕੋਈ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਪਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸਦਾ ਮਨੋਂ ਚਿਤੋਂ ਆਦਮੀ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ ਤੇ ਉਸਦਾ ਤਿਆਗ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਸੋ ਜੇਕਰ ਮਨ ਚਿੱਤ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਦੇ ਤਿਆਗਣ ਦੀ ਸ਼ੁਧ ਭਾਵਨਾ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਅਵੱਸ਼ ਝੂਠ ਦਾ ਤਿਆਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਏਹ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਝੂਠ ਦੇ ਬਗੈਰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਤੇ ਬਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ। ਸੋ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਮਾਤਰ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਤੇ ਦੇਸੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਦੇਸੀਆਂ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਦੇਸੀ ਲੋਕ ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਦੇ ਤੁਫੈਲ ਵਧੀਕ ਦੌਲਤਮੰਦ ਹਨ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਜੋ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਓਹ ਕੰਗਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਬਲਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਲੋਕ ਜੋ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਉਹੀ ਦੌਲਤਮੰਦ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰ ਕਾਰ ਬਹੁਤੇ ਤੇ ਸੁਖਾਲੇ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਦੇਸੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਭੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰ ਚੰਗੇ ਤੁਰੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਖਿਆਲ ਨੇ (ਕਿ ਝੂਠ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਿਵਹਾਰ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਵਹਾਰ ਹੀ ਗੰਦਾ ਕਰ ਛਡਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਤਬਾਰ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਕਰਕੇ ਗੁਵਾਇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਸੱਚ ਹੀ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਭੀ ਲੋਕ ਝੂਠ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਝੂਠ ਹੀ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਭੀ ਲੋਕ ਸਚ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਕੋਈ ਦੇਸੀ ਬਿਵਹਾਰ ਕ੍ਰਿਤ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੱਚ ਬੋਲੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਏ ਕਿ ਅਮਕੜਾ ਪੁਰਸ਼ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਬਿਵਹਾਰ ਅਜੇਹਾ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹਾ ਕਦੀ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਭੀ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਅਕਸਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਬਹੁਤਾ ਝੂਠ ਅਕਾਰਣ ਹੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੋ ਝੂਠ ਕਾਰਣ ਪਰ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸਦੇ ਦੋ ਹੀ ਕਾਰਣ ਹਨ। (1) ਇਹ ਕਿ ਧਨ ਦਾ ਲਾਲਚ, (2) ਇਹ ਕਿ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਦੂਜੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸੋ ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਣ ਜੋ ਧਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਮਝ ਦਾ ਫੇਰ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਧਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜੋ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਪ੍ਰਾਲਬਧ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਜੋ ਜੋ ਕਿਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਲਬਧ ਹੈ ਉਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਲਬਧ ਛੁੱਟੇ ਹੋਏ ਤੀਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਜਦ ਤਕ ਤੀਰ ਦਾ ਬੇਗ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ, ਤਦ ਤਕ ਤੀਰ ਚਿੱਲੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਇਆ ਬਰਾਬਰ ਚਲਿਆ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਰੁਕਦਾ ਨਹੀਂ । ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਲਭਧ ਕਰਮ ਦਾ ਤੀਰ ਭੀ ਛੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ । ਜਿਸ ਪਦਾਰਥ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਹੈ ਉਸਨੇ ਅਵਸ਼ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ । ਕੇਵਲ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ; ਇਕ ਸੱਚ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ । ਦੂਜਾ ਝੂਠ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ । ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਰਸਾਰਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਕਰੇ ਪ੍ਰਾਲਭਧ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗਾ । ਜੇਕਰ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਵਿਚ ਸੱਚ ਵਰਤੇਗਾ ਤਦ ਭੀ ਓਹੀ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਲਬਧ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਝੂਠ ਵਰਤੇਗਾ ਤਦ ਭੀ ਓਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਲਬਧ ਥੀਂ ਵਧੀਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਭੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਹ ਪਦਾਰਥ ਭੋਗਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ । ਉਸ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਦੰਡ ਕਰਕੇ ਲੁੱਟ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੋਰ ਲੁੱਟ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਗਨੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਲ ਵਿਚ ਰੁੜ੍ਹ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਅਥਵਾ ਜੋ ਅਜੇਹੀ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਧਨ ਇਕੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਓਹ ਆਪ ਹੀ ਧਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਅਜੇਹਾ ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਦੁਖਦਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਸੁਖ ਦੀ ਆਸ਼ਾ ਇਸ ਥੀਂ ਕਰਨੀ ਵਿਅਰਥ ਹੈ । ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਧਨ ਇਕੱਤਰ ਕਰੇ, ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਧਨੀ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਨਸੀਬਾਂ ਵਿਚ ਡੂਢ ਪਾਉ ਆਟਾ ਹੀ ਹੈ । ਅਧਿਕ ਨਹੀਂ । ਸਗੋਂ ਧਨ ਪਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਸੀਬਾਂ ਵਿਚ ਆਟਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਨਾਂ ਦੇ ਨਸੀਬਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ, ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੀ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸੋ ਧਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਅਸੂਲ ਬਰਨਿਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਚਾਹੇ ਸੱਚ ਕਰਕੇ ਧਨ ਇਕੱਤਰ ਕਰੇ ਚਾਹੇ ਝੂਠ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ । ਓਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਭੋਗਣਾ ਓਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਾਲਬਧ ਵਿਚ ਹੋਵੇ । ਬਾਕੀ ਰਿਹਾ ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ । ਸੋ ਜੋ ਸੱਚ ਕਮਾਏਗਾ ਉਸਦਾ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਚ ਜਸ ਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਚ ਸੁਭਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਵਿਰੁਧ ਇਸਦੇ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਚ ਨਿੰਦਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਚ ਦੁਰਗਤੀ ਹੋਣੀ ਹੈ ।

ਇਸ ਪਰ ਇਕ ਕਥਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਸੀ ਉਹ ਸੁਪਨੇ ਵਿਖੇ ਇਕ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਪਰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ । ਉਪਰ ਕੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋੜਾ ਮੈਦਾਨ ਹੈ ਤੇ ਮੋਹਰਾਂ (ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ) ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਬਿਛੀਆਂ ਕੋਈਆਂ ਸੁੱਵੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ । ਕੰਧੇ ਉਤੋਂ ਬੂਰਾ ਲਾਹ ਕੇ ਬਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਲੋਭ ਦੀ ਲੈਹਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਅਸ਼ਰਫ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭਾਰੀ ਪੰਡ ਚੁੱਕ ਬੱਧੀ । ਦੇਖਿਆ ਓਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚੁਕਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ । ਤਾਂ ਪਾਸ ਹੀ ਠਿੱਬਾ ਟਿਕ ਡਿੱਠਾ ਖਿੱਚ ਕੇ ਉਸ ਪੰਡ ਨੂੰ ਟਿੱਬੇ ਪਰ ਲਿਆਂਦਾ ਤੇ ਟਿੱਬੇ ਦੇ ਹੇਠ ਖੜੋਇ ਕਰ ਘਸੀਟ ਕੇ ਪੰਡ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਪਰ ਰੱਖ ਲਈ । ਪੰਡ ਸੀ ਭਾਰੀ ਜਿਉਂ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗਾ ਝਾੜਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ । ਤਾਂ ਨੀਂਦ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈ । ਕੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਧਰੇ ਹਨ ਨਹੀਂ ਤੇ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਕੱਛਾ ਭਰਿਆ ਹੈ । ਸੋ ਤਾਤਪ੍ਰਜ ਇਹ ਕਿ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚ ਜੋ ਝੂਠ ਆਦਿਕ ਪਾਪ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅੰਤ ਨੂੰ ਓਹੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਮਾਯਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਦੀ ।

ਦੂਜਾ ਕਾਰਣ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਅਗੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ । ਸੋ ਇਹ ਭੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਛਿਪੀ ਲੁਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ । ਇਕ ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪ ਝੂਠਾ ਪਾਪੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਝੂਠ ਦੇ ਪਾਪ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਛਿਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਣਾ ਪਾਪੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੰਭੀ ਪਖੰਡੀ ਭੀ ਇਸੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਸੋ ਇਸ ਵਿਚ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਸਭ ਪਾਪ ਹੀ ਪਾਪ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦਾ ਪੜਦਾ ਭੀ ਉਘੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸੋ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਕਿ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਇਕ ਬੜਾ ਪਾਪ ਹੈ ਜੋ ਤਿਆਗਣ ਜੋਗ ਹੈ। ਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠ ਦੇ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਔਖਿਆਈ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਨਮ ਥੀਂ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਝੂਠ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਝੂਠ ਕਹਿ ਕੇ ਡਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਊਆ ਆਇਆ ਹੀ। ਪਰ ਹਊਆ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫਿਰ ਮਾਂ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਦੋ ਚਾਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੀਹ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੂੰ ਬੋਲਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਪਰ ਝੂਠ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਵਾਨ ਹੋਣੇ ਤਕ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਦਿਤ ਜੋ ਇਸਦੇ ਵਿਚ ਧਸੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੀ ਯੁਗਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਭੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਤਿਆਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤੀਆਂ ਅਸੀਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਸੁਣੋ।

ਇਹ ਓਹ ਜੁਗਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੌਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਸੀ। ਉਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ 'ਇਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੌਧਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਏ। ਅਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਅਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜੇਹੀ ਜੁਗਤੀ ਦੱਸੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਕਲਿਆਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਤੁਸੀਂ ਝੂਠ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਿਆਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਜੀ ਅਸਾਡਾ ਕੰਮ ਚੌਧਰਾਇਤ ਦਾ ਹੈ। ਝੂਠ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਵਰਤਣ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਝੂਠ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਬਿਵਹਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਪਾਸੋਂ ਝੂਠ ਦਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਨਿਸਕਪਟ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕੇ ਸੋਚਿਆ ਅਤੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਛਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਪਰ ਇਕ ਕੰਮ ਕਰੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਧਰਮਸਾਲਾ ਬਣਾਓ। ਆਏ ਗਏ ਸਾਧ ਅਭਿਆਗਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ, ਧਰਮਸਾਲਾ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਈ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰੋ, ਦਿਨ ਵਿਚ ਜਿਤਨੇ ਝੂਠ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ ਲਿਖ ਰੱਖੋ ਜਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਭੀ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਭੀ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਬਿਵਹਾਰਾਂ ਥੀਂ ਫੁਰਸਤ ਪਾਓ। ਸੰਗਤ ਧਰਮਸਾਲਾ ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਬਦ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਰਚਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਜਿਤਨੇ ਝੂਠ ਤੁਸੀਂ ਅੱਠ ਪਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਬੋਲਿਆ ਕਰੋ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਰੋਜ਼ ਧਰਮਸਾਲ ਦੇ ਭਾਈ ਨੂੰ ਲਿਖਵਾ ਦਿੱਤਾ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਜਦ ਛੀ ਦੇ ਛੀ ਮਹੀਨੀਂ ਵੈਸਾਖੀ ਤੇ ਦੀਪਮਾਲਾ ਪਰ ਹਜ਼ੂਰ ਆਓ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਗਜ਼ ਨਾਲ ਲਿਆਇਆ ਕਰੋ ਤੇ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੜ੍ਹ ਸੁਣਾਇਆ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤਿਬਚਨ ਕਹਿ ਕੇ ਮੰਨ ਲਿਆ। ਜੈਸਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਸੀ ਐਸੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਧਰਮਸਾਲਾ ਪੁਆ ਕਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ। ਜਿਤਨੇ ਝੂਠ ਅੱਠ ਪਹਿਰ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਉਤਨੇ ਹੀ ਆ ਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਭਾਈ ਜੀ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਪਰ ਲਿਖਵਾ ਦੇਣ। ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਦ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਦਿਨ ਅਜੇ ਬੀਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਆਉਣ ਲਗੀ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਿਆਲ ਭੀ ਨਾਲ ਆ ਜਾਏ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬੋਲਣ ਲਗੇ ਹਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਧਰਮਸਾਲਾ ਜਾ ਕੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਭਾਈ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖਵਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਲੋਕ ਜਾਣਨਗੇ ਕਿ ਇਹ ਇਤਨਾ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਤਬਾਰ ਹੀ ਉਠ ਜਾਏਗਾ ਤੇ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਉਥੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਭੀ ਸੁਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਬੜੇ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਉਸ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਇਤਨਾ ਵਿਚਾਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਭਈ ਇਹ ਝੂਠ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬੋਲਣ ਲਗੇ ਹਾਂ ਇਹ ਕਿਸੀ ਅਰਥ ਪਰ ਬੋਲਣ ਲਗੇ ਹਾਂ ਅਥਵਾ ਬਿਅਰਥ ਤੇ ਜੇਕਰ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਥੇ ਹੁਣ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਥੀਂ ਟਲਾਇ ਜਾਂਦੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਥੋੜੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬਿਅਰਥ ਝੂਠ ਜੋ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਹ ਛੁਟ ਗਿਆ। ਕੇਵਲ ਅਰਥ ਪਰ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਝੂਠ ਦੇ ਬੋਲਣੇ ਵਿਚ ਕੁਛ ਅਰਥ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਬਿਅਰਥ ਨਾ ਬੋਲਣ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੇ ਨੰਬਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਚੋਂ 75 ਘਟ ਕੇ 25 ਦੇ ਲਗਪਗ ਰਹਿ ਗਏ। ਜਦ ਬਿਅਰਥ ਝੂਠ ਬੋਲਣੋਂ ਹਟ ਗਏ ਤਾਂ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਝੂਠਾਂ ਥੀਂ ਭੀ ਸ਼ਰਮ ਆਉਣੇ ਲੱਗ ਪਈ। ਜਦ ਕਿਸੀ ਅਰਥ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਵੇਲੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਪਰ ਇਹ ਬਿਚਾਰ ਫੁਰਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਅਜੇਹੀ ਬਿਧਿ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਥੀਂ ਬਿਨਾਂ ਅਰਥ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਏ। ਤਾਂ ਇਸ ਪਰ ਸੋਚ ਕਰਨੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਢੰਗ ਬੋਲਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਥੀਂ ਅਰਥ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਝੂਠ ਸੁਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਤੇ ਲਿਖਾਉਣ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵੇਲੇ ਭੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਜਾ ਆ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਬੋਲਣੇ ਪਰ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕੋ ਹੀ ਵੇਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਵਿਖੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠਾਂ ਦੀ ਫਹਿਰਿਸ਼ਤ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਮਿਲਿਆ।

ਸੋ ਜੋ ਕੋਈ ਝੂਠ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੇ ਓਹ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਕਹੀ ਹੋਈ ਇਸ ਜੁਗਤੀ ਨਾਲ ਝੂਠ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਜੁਗਤੀ ਇਸੀ ਜੁਗਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਹੈ। ਸੋ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਜੁਗਤੀ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜੋ ਅਰਥ ਪਰ ਬੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਹਾਸੇ ਠਠੇ ਵਿਚ ਤੇ ਐਵੇਂ ਕੈਵੇਂ ਖੁਵਾਹ ਮੁਖਾਹ ਵਿਅਰਥ ਝੂਠ ਬਹੁਤ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬਿਅਰਥ ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਪਹਿਲੋਂ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਏ। ਸੋ ਈਕੁਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਝੂਠ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੁਕਰਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਇ। ਜੋ ਪਹਿਲੋਂ ਪਹਿਲ ਘਟ ਥੀਂ ਘਟ ਇਕ ਪੈਸਾ ਇਕ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇ। ਤਾਤਪ੍ਰਜ ਇਹ ਕਿ ਜਿਸ ਗੱਲ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਘਟ ਥੀਂ ਘਟ ਇਕ ਪੈਸਾ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਉਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਤੇ ਜਿਸ ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਵਿਚ ਇਕ ਪੈਸਾ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੇ ਘਟ ਥੀਂ ਘਟ ਇਕ ਪੈਸਾ ਝੂਠ ਦਾ ਮੁੱਲ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵਿਚ ਐਵੇਂ ਕੈਵੇਂ ਗਲੀਂ ਕਥੀਂ ਸੈਂਕੜੇ ਝੂਠ ਜੋ ਬਿਅਰਥ ਬੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਸੈਂਕੜੇ ਪਿਛੇ ਜੋ 75 ਝੂਠ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ 25 ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਜਦ ਬਿਅਰਥ ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਦੀ ਆਦਤ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਕੇਵਲ ਪੈਸੇ ਪਿਛੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਦਤ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਥਾਂ ਦੋ ਪੈਸੇ ਤੱਕ ਝੂਠ ਦਾ ਮੁਲ ਵਧਾ ਦੇਵੇ। ਫਿਰ ਇਕ ਆਨਾ ਫਿਰ ਦੋ ਆਨੇ ਫਿਰ ਚਾਰੇ ਆਨੇ ਅਠ ਆਨੇ ਤੱਕ ਕੀਮਤ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਤਕ ਝੂਠ ਦਾ ਮੁਲ ਵਧਾਉਂਦਾ ਜਾਏ। ਇਹ ਗੱਲ ਆ ਬਣੇ ਕਿ ਮਾਰਿਆ ਗਬਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਬਰ।

ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਭ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਜਾਣੇ ਤਾਂ ਝੂਠ ਬੋਲੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਚ ਦਾ ਤਿਆਗ ਨਾ ਕਰੇ। ਫਿਰ ਇਹ ਸਮਝੇ ਕਿ ਇਹ ਮੁਲ ਜੋ ਮੈਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਚਿਆਈ ਵੇਚਣ ਦਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਸਮਝੇ ਕਿ ਮੈਂ ਸਚ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਝੂਠ ਪਾਪ ਦੀ ਖੇਪ ਉਸਦੇ ਬਦਲੇ ਧਨ ਪਿਛੇ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸੋ ਜਿਸ ਧਨ ਪਿਛੇ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਣਾ। ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਬਚਨ ਨੂੰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪਾਠ ਕਰੇ।

ਦੀਨ ਗਵਾਇਆ ਦੁਨੀ ਸਿਉਂ ਦੁਨੀ ਨ ਚਲੀ ਸਾਥ।
ਪਾਇ ਕੁਹਾੜਾ ਮਾਰਿਆ ਗਾਫਲ ਅਪਨੇ ਹਾਥ।

ਰਾਜਾ ਜੋਗੀ

ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਨ ਕਥਾ

ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ

(ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਗਿਆਨੀ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਰਾ)

ਮਾਈ ਅਨੰਤੀ ਦੇ ਘਰ ਪੋਤਰਾ ਹੋ ਕੇ ਮਰ ਜਾਣਾ

ਮਾਈ ਅਨੰਤੀ ਦੇ ਪੁਤਰ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਗੇ ਵਰਦਾਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਆਪ ਚੁਪ ਰਹੇ। ਦੂਜੀ ਵੇਰ ਫੇਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਤੀਜੀ ਵੇਰੀ ਫੇਰ ਮਾਈ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਾ ਹਜ਼ੂਰ ਦਾ 'ਸ਼ਰਮਾ' ਨਾਮੀ ਇਕ ਕੁੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਤੇ ਹਜ਼ੂਰ ਦਾ ਸੀਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨਿਤ ਛਕਿਆ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਬੋਲੇ—ਜਾਓ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਾਈ ਦਾ ਪੋਤਰਾ ਬਣ ਕੇ ਇਹਦੀ ਭਟਕਨਾਂ ਪੂਰੀ ਕਰੀਏ।

ਇਹ ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਕੁਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਕਲ ਗਏ। ਸਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ—ਤਾਂ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ। ਮਾਈ! ਇਹ ਸਾਧੂ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਘਰ ਜਨਮ ਪਾਏਗਾ ਪਰ ਨਿਤ ਸਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਓਗੇ ਤਾਂ ਰਹੇਗਾ। ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਇਹਦੇ ਘਰ ਪੋਤਰਾ ਜੰਮਿਆਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸੰਤਾ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਏ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆਉਂਦੀ ਰਹੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਬੱਚਾ ਡੇਢ ਸਾਲ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਹਦੇ 'ਨਾਨਾ' ਭਾਈ 'ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੀ' ਗਿਆਨੀ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਿਆਨੀ ਗਰੰਥੀ ਜੀ ਸਨ, ਇਹ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਚਪੜਾਲੇ ਆਏ। ਧੀ ਅਤੇ ਦੋਹਤੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਵੀ ਆਪ ਨਿਹਾਲ ਹੋਏ, ਤੇ ਪਰਸਪਰ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਦਵਾਰੇ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਰਹਿਣ ਮਗਰੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹਿਆ—ਕਿ ਪੇਵਕੇ ਗਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਹਜ਼ੂਰ ਦਾ ਬਚਨ ਨਾ ਮੰਨਣਾ ਭੀ ਦੁਖਦਾਈ ਸੀ। ਮਾਈ ਨੇ ਵੀ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰੋ ਜ਼ੋਰੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਵਰਤ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸੀ, ਉਥੇ ਪੁਜ ਕੇ ਥੋੜੇ ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਇਹ ਬੱਚਾ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਗਿਆ। ਘਰ ਵਿਚ ਪਿਟਾਸ ਪੈ ਗਿਆ। ਬਹੁਤਾ ਰੋਏ, ਪਰ ਕੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ੋਕਮਈ ਖਬਰ ਚਪੜਾਲੇ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕੁਤੇ ਦੀ ਜੋਨੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜੇਹੜਾ 'ਸ਼ਰਮਾ' ਸਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਉੱਤਮ ਮਨੁੱਖਾ ਦੇਹੀ ਪਾ ਕੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਸਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਫੱਲ ਵਿਚ ਇਸ ਨੇ ਵਡੇ ਕਰਣੀ ਵਾਲਾ ਸਾਧੂ ਹੋ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸ਼ੁਭ ਗਤੀ ਨੂੰ ਪਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਭਾਣਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਏਹੀ ਜਾਣੋ? ਜੋ ਭਾਵੀ (ਹੋਣਹਾਰ) ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਕੇ ਇਥੇ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।

ਦੋ ਬਾਂਦਰਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਕੀਤੀ

ਇਕ ਦਿਨ ਦੀਵਾਨ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਬਾਂਦਰ ਫੜੇ ਹੋਏ ਇਕ ਕਲੰਦਰ ਆਣ ਖਲੋਤਾ। ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਤੇ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਤਰਸ ਆਇਆ, ਤਾ ਮੁਲ ਪੁਛ ਕੇ 10/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਖਰੀਦ ਲਏ। ਭਾਈ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਖਰੀਦ ਸਬੰਧੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਪੁਛਿਆ—ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪਹਾੜ ਅੰਦਰ ਤਪ ਕਰਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਪਹਾੜੀਏ ਪੁਰਸ਼ ਸਨ। ਕਰਮ ਗਤੀ ਬਦਲੇ ਇਸ ਜੂਨੀ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹਦੇ ਬਦਲੇ ਦੱਸ ਰੁਪੈ ਦੇ ਕੇ ਖਰੀਦ ਲਏ ਹਨ, ਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਫਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜੂਨ ਥੀਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦਾ ਥਾਲ ਮੰਗਵਾਇਆ ਤੇ ਆਪ ਛੱਕ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਸੀਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਆਇ ਦਿੱਤਾ।

ਐਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਦੇਖਦੇ ਦੇਖਦੇ ਦੋਵੇਂ ਬਾਂਦਰ ਸੁਸਰੀ ਵਾਂਗ ਸੌਂ ਗਏ। ਇਸ ਕੌਤਕ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿਸਮਾਦਗੀ ਵਿਚ ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿਣ ਲਗੀ।

ਨਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਈ

ਇਕ ਦਿਨ ਨੱਕੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ (ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ) ਦੀ ਸੰਗਤ ਆਈ। ਸਾਧਾਰਨ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰੇ ਜੇਹੜੇ ਭਾਈ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਜੀ ਦੇ ਚਰਣ ਸੇਵਕ ਸਨ, ਪਹਿਲੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਜੀ ਅਗੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਹੱਸ ਕੇ ਬੋਲੇ—ਭਾਈ ਜੀ! ਇਹ ਆਪ ਦੀ ਉਮਤ ਆਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਈ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਨੇ ਆਖਿਆ—ਪਾਤਸ਼ਾਹ! ਇਹ ਸਭ ਆਪ ਦੀ ਹੀ ਉਮਤ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਇਤਨਾ ਹੀ ਬੱਲ ਸੀ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖੀ ਦੇ ਰਾਹੇ ਪਾ ਕੇ ਆਪ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੀਕ ਲਿਆ ਸਕਿਆ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਆਪ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ ਕੇ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ਥੀਂ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਬਹੁਤ 2 ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਤੇ ਆਖਿਆ, ਧੰਨ ਹੋ! ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਤਨੀ ਕਰਣੀ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਇਤਨੀ ਨਿੰਮਰਤਾ ਭਰੀ ਗਰੀਬੀ ਹੈ।

'ਜਾਂਕੈ ਹਿਰਦੈ ਗਰੀਬੀ ਬਸਾਵੈ, ਨਾਨਕ ਈਹਾਂ ਮੁਕਤਿ ਆਗੈ ਸੁਖ ਪਾਵੈ। (ਸੁਖਮਨੀ)

ਤਥਾ ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਦਈ ਗ਼ਰੀਬੀ, ਨਹੀਂ ਗ਼ਰੀਬੀ ਜਗ ਕੀ ਬੀਬੀ।
ਗੁਰੂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹੈ ਸੁਖ ਸਾਧਨ, ਨਾਨਾ ਦੋਖ ਕਰਤ ਹੈਂ ਬਾਧਨ।
ਦੋਹਰਾ—ਦੋਇ ਲੋਕਨ ਸੁਖ ਪਾਇ ਹੈ ਰਿਦੇ ਗਰੀਬੀ ਧਾਰ।
ਆਪ ਤਰੈ ਸੰਗਤ ਤਰੈ ਤਾਰੈ ਸਭ ਸੰਸਾਰ। (ਗੁਰ ਜਸ ਹੁਲਾਸ)

ਸੰਤ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਛਕਾਇਆ

ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਰੀ ਸੰਤ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਛਕਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜਿਸ ਚੌਂਕੀ ਉਤੇ ਆਪ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਭਾਈ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਹੀ ਬੈਠਾਇਆ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵੀ ਇਕ ਪੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਈ। ਆਪ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਟਿੱਕਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਭਤੀਜਾ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ

ਜੀ ਨੇ ਜਲ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਹੱਥ ਸੁਚੇਤ ਕਰਾਏ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵਰਤ ਜਾਣ ਤੀਕ ਖੁਲ੍ਹੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ। ਛੱਕ ਲੈਣ ਥੀਂ ਪਿਛੋਂ ਫਿਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੱਥ ਸੁਚੇਤ ਕਰਾਏ, ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਥਾਲ ਨਕਦੀ ਰੁਪਿਆਂ ਦਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੰਤ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਜੀ ਦੇ ਅਗੇ ਧਰਿਆ। ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ 2 ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਹਜ਼ੂਰ ਦੇ ਚਰਨ ਫੜ ਲਏ ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ—ਮਹਾਰਾਜ ! ਅਗੇ ਹਰ ਇਕ ਵਸਤੂ ਆਪ ਵਲੋਂ ਹੀ ਪੁਜਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਤੋਟਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਫ਼ੁਰਮਾਇਆ—ਸਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਹੰਗਮਾਂ ਨੂੰ ਬਸਤਰ ਬਣਵਾ ਦੇਣੇ।

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਫੇਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ—ਪਾਤਸ਼ਾਹ ! ਭਗਤੀ ਤੇ ਪਰੇਮ ਦੇ ਪਟੋਲੇ ਬਖਸ਼ੋ, ਜਿਸ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਜਾੜੇ ਦਾ ਖੇਦ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਫ਼ੁਰਮਾਇਆ—ਆਤਮਾ ਦੀ ਨਿੱਘ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਸਰੀਰ ਦਾ ਜਾੜਾ ਤਾਂ ਬਸਤਰਾਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦਾ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਲਈ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੀਏ ! ਸੋ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਮੁੱਠ ਥਾਲ ਵਿਚੋਂ ਭਰ ਲੀਤੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਮੋੜ ਦਿਤੇ। ਹਜ਼ੂਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਿਆਗ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ।

ਜੰਮੂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਮੁੱਠ ਭੇੜ ਹੋਣੀ

'ਪ੍ਰਗਨਾਂ ਚਪੜਾਲ' ਤੇ ਜੰਮੂ ਦੀ ਹੱਦ ਆਪੋ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਸੀ, ਕੇਵਲ ਤਵੀ ਨਦੀ ਹੀ ਵਿਚਾਲੇ ਵਗਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵੇਰੀ ਕੁਝ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲਈ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਗਏ, ਅਗੇ 'ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜ ਦੇਵ' (ਜੰਮੂ ਦਾ ਰਾਜ ਕੁੰਵਰ) ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਠ ਭੇੜ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਫੰਡ ਕੇ ਨਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾ ਤਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਰ ਅੰਦਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਪਿਛੇ ਪੜੋਸੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਲੜੇ ਹੋ ?

ਇਧਰ ਰਾਜਾ ਜੰਮੂ ਨੇ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਝਾੜ ਪਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵੀ 'ਕੁੰਵਰ' ਦੀ ਤੰਗ ਦਿਲੀ ਉਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੱਦ ਅੰਦਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨੋਂ ਵਰਜਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਕਈ ਪਹਾੜੀ ਸੁਗਾਤਾਂ, ਭੇਟਾ ਵਜੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ। ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਆਉ ਭਗਤ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਸਰ ਰਾਜੇ ਉਤੇ ਉਲਟਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਦਿਲੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਝਾੜ ਪਾਈ ਨੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਲੋੜੋਂ ਵਧੀਕ ਸੇਵਾ ਭਗਤ ਕਰਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਹੁਣ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਧਰ 'ਚਪੜਾਲ' ਦੀ ਹੱਦ ਅੰਦਰ ਤੇ ਜੰਮੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ 'ਹਾਕਲ ਗ੍ਰਾਮ' ਆਦਿਕ ਕੁਝ ਪਿੰਡ ਅਬਾਦ ਸਨ, ਜੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਹੀ ਸਨ ਤੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਖ਼ਾਹਸ਼ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਿੰਡ ਮੇਰੇ ਹੇਠਾਂ ਆ ਜਾਵਣ। ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ—ਮਹਾਰਾਜ ! ਇਹ ਪਿੰਡ ਤਾਂ ਜੰਮੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਮੇਰਾ ਹੱਕ ਸੀ। ਪਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਏ ਸਨ। ਹੁਣ 'ਚਪੜਾਲ' ਆਪ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਿੰਡ ਵੀ ਆਪ ਦੇ ਪਾਸ ਹਨ। ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਪਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ—ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਦਸਣ ਆਏ ਹੋ ? ਜਾਂ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਆਏ ਹੋ ? ਤਾਂ ਉੱਤਰ ਮਿਲਿਆ—ਜੀ, 'ਜੈਸਾ ਸਮਝ ਲਵੋ !' ਇਸ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਦੱਬਾ ਅਤੇ ਰੋਹਬ ਹੇਠਾਂ ਆ ਕੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਤੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਜੰਮੂ ਪੁਜ ਕੇ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਤੱਵੀ ਕਿਨਾਰੇ ਆਣ ਡੇਰਾ ਜਮਾ ਲਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਵੀਓਂ ਉਰਾਰ ਨਾ ਆਵਣ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਕੋ ਹੀ ਹੱਲੇ ਨਾਲ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਗੋਂ ਸੱਤ ਪਿੰਡ ਹੋਰ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਖੋਹ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿਤੇ। ਇਸ ਗਲੋਂ ਰਾਜਾ ਤੇ ਵਜ਼ੀਰ ਬਹੁਤ ਖਿੱਝੇ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਮੰਗ ਕਰ ਭੇਜੀ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਮੋੜ ਦੇਵੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਖੋਹ ਕੇ 'ਚਪੜਾਲ' ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਕੱਢ ਦਿਆਂਗੇ। ਉਤਰ ਵਿਚ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਆਖਿਆ—ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਦੇਖੋ ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜਣਾ। ਬਿਨਾਂ ਪਰਖੇ ਦੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਮੂਰਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੋਕਵਾਂ ਉੱਤਰ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਭਾਂਬੜ ਮੱਚ ਗਿਆ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਹੱਲਾ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਧਰੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਇਕ 'ਸੁਖਚੈਨ' ਨਾਮੀ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਧਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਝਪਟਾਂ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਵੰਗਾਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਪੁਜ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਹਾੜੀਆਂ ਉਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਣਾ ਸੀ? ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ 'ਜੰਦਰਾਂ' (ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਚਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੱਕੀਆਂ) ਉਤੇ ਜੋ ਤਵੀ ਕਿਨਾਰੇ ਸਨ, ਹੱਲਾ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਂਕੜੇ ਮਣ ਅਨਾਜ ਤੇ ਆਟਾ ਵੀ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਤਵੀ ਕੰਢੇ ਮੋਰਚੇ ਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਵੀ ਬੀਰ ਰਸ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਇਕ ਥਾਂ ਕੀਤਾ, ਤੇ ਆਹਮੋ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾ ਕੇ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਚਾਰ ਛੇ ਘੜੀਆਂ ਤੀਕ ਇਹ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਕਈ ਜਵਾਨ ਕੰਮ ਆਏ। ਪਰ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਾਰਦੇ ਹੋਏ ਪਹਾੜੀਏ ਪਿਛੇ ਨੂੰ ਪਰਤ ਗਏ। ਇਸ ਹਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਵਜ਼ੀਰ ਤੇ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਛਿੱਥੇ ਪਏ ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਲਈ ਹਜ਼ੂਰ ਵੱਲ ਕਦੀ ਅੱਖ ਪਰਤ ਕੇ ਵੀ ਨਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਮਹਲਾਂ ਦੀ ਮਾਈ ਅਨੰਤੀ ਨਾਲ ਅੱਣ ਬਣ

ਮਾਈ ਅਨੰਤੀ ਉਤੇ ਹਜ਼ੂਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਇਤਬਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੀ ਇਹ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਆਈ ਸੀ, ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਬਲਕਿ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਘਰੋਗੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਇਸੇ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਰਹਿਣੀ ਬਹਿਣੀ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਣੂ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ। ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮਹਲਾਂ ਨੂੰ (ਜੋ ਸ: ਸਹਾਈ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅੱਕੋ ਨਾਮ ਕੰਨਿਆ ਸੀ) ਉਸੇ ਸਾਦਗੀ ਦੇ ਵਰਤਣ ਵਿਚ ਸਿਖਯਤ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਾਧਾਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿੱਖ ਦੀ ਕੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਇਕ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਬੇਟੀ, ਜੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਇਕੋ ਇਕ ਲਾਡਲੀ ਤੇ ਸੁਚੱਜੀ ਪੱਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਉਤੇ ਮਾਈ ਅਨੰਤੀ ਦੇ ਇਤਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦੀ।

ਸ਼ੁਰੂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਆਈ ਸੀ, ਕੁਝ ਚਿਰ ਚੁੱਪ ਰਹੀ ਪਰ ਓੜਕ ਨੂੰ ਗੱਲ ਇਥੋਂ ਤੀਕ ਆਣ ਅਪੜੀ, ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਕਰ ਲਏ ਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਰੋਟੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਛੇ ਬਿਨਾਂ ਅਨੰਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਈ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਗੁੱਝੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਸੀ? ਆਪ ਨੇ ਇਕ 'ਹਰਦਿਆਲ' ਨਾਮੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਅਨੰਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਨੀਅਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਵੇਲੇ ਅੰਨ ਛਕਾ ਦਿਆ ਕਰੇ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੀ ਲੰਘੇ ਸਨ, ਮਾਤਾ (ਅੱਕੋ) ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਦੁਖ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਸਮਝਾਉਣਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਨਾਂ ਦਵਾਰੇ ਮਾਈ ਅਨੰਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਧੀਰਜ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਰਖਿਆ—ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੁਖ ਪਾਉਗੇ। ਅਸਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਤਾ ਆਖ ਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਵੀ ਹੱਕ ਪੂਰਾ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਸੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੁਖ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਤਾਂ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਨਾ ਨਿੱਭ ਸਕੀ ਤੇ ਮਾਈ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸੁਭਾਉ ਬਹੁਤ ਬਦਲ ਲਿਆ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਬੀਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਦੇਵਤਰੂ

ਅਤ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਉਵਾਚ—

ਹੇ ਮਾਤਾ ਸੁਨੋ ਜਧ ਹਮ-ਗ੍ਰਹਨ ਕੇ ਦਿਨ ਮੰਦਰ ਅਪਨੇ ਮੇ ਸੋਵਤੇ ਭਏ ਤਹਾਂ ਹਮ-ਸ੍ਰਪਨ ਮੈ ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਸਿੱਖ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹੈ ਅਹੌ ਹਮ-ਕੈਲਾਸ ਮੇ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਜੀ ਧਯਾਨ ਨਿਸਠ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਜਿਨ ਕੇ ਜਟਾ ਜੂਟ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੀ ਧਾਰਾ ਨਿਕਸ ਕੇ ਕ੍ਰਮ-ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਸਾਗਰ ਮੈ ਜਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਔ ਅਗਸਤ ਰਿਖੀ ਨੇ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਜਲ ਪਾਨ ਕਰਲੀਓ ਥੋ ਜਿਸ ਕੋ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਜਲ ਸੇ ਪੂਰਣ ਕੀਓ ਹੈ। ਤਹਾ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੈ ਤਿਸ ਸਿੱਖ ਸਹਤ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈ ਤਹਾਂ ਪਰਮ-ਸ੍ਵਛ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਜਲ ਸੇ ਹਮ ਇਨਸਾਨ ਕਰਤੇ ਭਏ।

ਕੈਸੋ ਕੈਲਾਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਰਜਤ ਸਵ੍ਰਨਣ ਆਦਿਕ ਸਰਬ ਧਾਤੂਆਂ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹਯੋ ਹੈ ਜਬ ਹਮ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੂ ਕੋਥਿਤ ਭਏ ਤਬ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸੰਭੂ ਜੀ ਸਮਾਧੀ ਸੇ ਉਥਾਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ। ਰੁਦਰ ਜੀ ਕੋ ਦਰਸਨ ਪਰਸਨ ਕਰਕੇ ਹਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਪੁਨਾ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਵਾਮ ਅੰਗ ਮੇਂ ਇਸਥਿਤ ਪਤੀਬਤਾ ਗਿਰਜਾ ਜੀ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਕੇ ਪਰਸਪਰ ਸ੍ਰੇਸਟਾਚਾਰ ਕੁਸਲ ਪ੍ਰਸਨ ਕਰ ਕੇ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸੀ ਧਾਤੇ ਉਮਾਵਰ ਸੇ ਕਰਤੇ ਭਏ। ਜਬ ਬਚਨ ਕਰਤਯੋ ਕੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਿਰ ਬੀਤਗਯੋ ਤਬ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਆਂਖ ਖੁਲ ਜਾਤੀ ਭਈ। ਐਸੀ ਅਦਭੁਤ ਗਤੀ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਦੇਖ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਚਟ ਪਟੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਮਾਤਾ ਅਨੰਤੀ ਕੇ ਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੋ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੇ ਉਲਾਸ ਸੇ ਉਮਰਾ ਕਰ ਉਠਯੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਜਲ ਸੇ ਪੂਰਣ ਹੋ ਗਏ ਹੋਂ ਔ ਕੰਠ ਤਿਸ ਕੋ ਰੁਕ ਗਯੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੋਲਾ।

ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘੋ ਵਾਚ ॥ ਹੇ ਚਰਾ ਚਰਕੇ ਸਵਾਮੀ ਮਿਸਨਾਮ ਬਹਾਨਾ ਬਨਾਇ 2 ਕਾਹੇ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥ ਯੇ ਸਾਰੋ ਚਰਿਤ੍ਰ ਤੋ ਆਪਨੇ ਹੀ ਸਾਖਯਾਤ ਮੁਝਕੋ ਦਿਖਾਯੋ ਹੋ ।! ਤਾਵਤ ਨਾਮ ਪ੍ਰਥਮ ਆਪ ਨੇ ਹੀ ਮੁਝਕੋ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਕੋ ਪਠਾਯੋ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਨੇ ਹੀ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰੇਰਕੇ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ਸੇ ਉਪਰਾਮ ਕਰ ਕੇ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੋ ਓਰ ਤੋਰ ਦਿਉ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਪੰਚ ਅਸਵਾਰ ਸਹਤ ਮਾਰਗ ਮੋ ਮਿਲ ਕੇ ਰੀਵਗ੍ਰਸ ਕੇ ਸਮੇ ਤੀਰਥਿ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕੋ ਮਹਾਤਮ ਸੁਨਾਇ ਕੇ ਪੀਛੇ ਹਟਾਇ ਕੇ ਕੁਰੁਛੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਪਠਾਇ ਕੇ ਆਪ ਗੁਪਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ॥ ਮੈ ਚਾਰੋ ਓਰ ਦੇਖ ਰਹਯੋ ਪਰੰਤੂ ਦੇਖਨ ਪਰੈ ॥ ਜਬ ਹਮ ਨੇ ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਚੁਭਕੀ ਲਗਾਈ ਤਬ ਆਪ ਮੁਝਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਮੇਰੀ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕੇ ਉਮਾਪੀਤ ਕੇ ਸਮੀਪ ਨੇ ਗਏ ਤਹਾਂ ਜਟਾਂ ਧਰ ਕੀ ਜਟਾ ਸੇ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਨਿਕਸੀ ਹੈ ਤਿਸਮੇ ਮੇਰੇ ਸਹਤ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੋ ॥ ਤਥਾ ਸ੍ਰੀ

ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਰਸਨ ਕਰਕੇ ਜਦ ਚਾਰ ਘਟੀ ਬੀਤੀ ਪੰਚਮ ਘਟੀ ਕੈ ਅਮਲ ਮੇ ਤਬ ਮੇ ਕੁਰੁਛੇਤ੍ਰ ਕੇ ਜਲਮੇਂ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਸਯਾ ਅਤਿ ਅਸਚਰਯ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਭਯੇ ॥

ਬਹੁਰ ਐਸੋ ਆਨੰਦ ਸਵਪਨੇ ਮੇ ਭੀ ਨ ਦੇਖਤੋ ਭਯੋ ਤਬ ਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਤਾਲਾ ਬੇਲੀ ਸੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਨਿਧਿ ਰਿਧਿਸਿਧੀ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਦਾਇਕ ਤੀਰਥ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੇ ਬਸਤੇ ਹੈ ਏਕ ਤੀਰਥ ਕੀ ਕਯਾ ਕਥਾ ਹੈ ॥ ਹੇਵਿਭੋ ਤੀਰਥੋ ਕੋ ਤੀਰਥ ਪਦ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਆਪ ਕੇ ਪਾਦ ਪਦਮ ਹੈ ॥ ਹੇ ਨਾਥ ਆਪਣੀ ਮਾਇਆ ਦਖਾਇਕੇ ਮੁਝਕੋ ਕਿਉਂ ਭਰਮਾਵਤੇ ਰਹੇ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਛਲੀਤਮਿਕ ਰੂਪ-ਚਰਿਤ੍ਰ ਕੁਛ ਆਜ ਨਏ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਆਪ ਕੇ ॥ ਮਹਾਂ ਪਤਿਤ ਕੇਤੁ ਔਰ ਰਾਹੂ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਾਇ ਕੇ ਸੂਰਜ ਚੰਦਰ ਮਾਂ ਕੇ ਗਰਾਸਿਕ ਅਪਨੇ ਬਨਾਇ ਦੀਏ ਹੋਂ ਛੀਰ ਸਾਗਰ ਕੇ ਮਥਨ ਸਮੇਂ ਏਕ ਮੰਦਾ ਚਲ ਕੇ ਊਪਰ ਕੇ ਭਾਗ ਕੋ ਥਾਂ ਭਨ ਹਾਰੇ ਦੂਸਰੇ ਕਛਪ ਕੋ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਮੰਦਰਾ ਚਲ ਕੇ ਨੀਚੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਮਥ ਕੇ ਚਤੁਰਦਸ ਰਤਨ ਨਿਕਾਸਤੇ ਭਏ ਹੋ ॥ ਮੋਹਨੀ ਰੂਪ ਛਲ ਸੇ ਧਾਰ ਕੇ ਅਸੁਰ ਪੀਤ ਬਲਿ ਰਾਜਾ ਕੂੰ ਛਲਨੇ ਗਏ ਆਪ ਭੀ ਛਲੇ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੋ ॥

ਜੋ ਨਿਰੀਪਖ ਪਰਨ ਜਯਾਤ ਗੇਯ ਅੰਨੀਲ ਕੰਠੀ ਕੋ ਪਿਖ ਸਹਤ ਕਰਕੇ ਸਿਖਪਰ ਨੀਲ ਕੰਠ ਬਨਾਏ ਦੇਤੇ ਭਏ ਹੋ ॥ ਜਗਤ ਅਪਨੇ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਮੇ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਤੇ ਹੈ ਆਪ ਨੇ ਦਵਾਪੁਰ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇਂ ਛਲ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਥਮ-ਅਪਨੇ ਮਾਤੁਲ ਸੇ ਪਾਪ ਕਰਵਾਇ ਕੇ ਸਦੋਸ ਕਰ ਕੇ ਕੰਸ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਉਗਰਸੈਨ ਕੋ ਰਾਜ ਦੇਤੇ ਭਏ ਹੋ ॥ ਛਲ ਸੇ ਹੀ ਰੁਕਮਣੀ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਕੇ ਮਿਸਮਦ ਕਰ ਕੇ ਮਤ ਮਹਾਂਬਲੀ ਸਿਸੁਪਾਲ ਜਰਾਸੰਧ ਆਦਿਕ ਦੁਸ਼ਤ ਰਾਜਯੋ ਕੇ ਮਦ ਕੋ ਨਸ਼ਟ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੋ ॥

ਧ੍ਰਜ ਮੇਂ ਕੀਲਾ ਮਾਤਰ ਸੇ ਗਿਰ ਗੋਵਰਧਨ ਕੋ ਹਸਤਕਮਲ ਪਰ ਧਾਰਨੋ ਇੰਦਰ ਕੋ ਮਦ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੋ ਗੋਪ ਗੋਪਯੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਧਰਜ ਮੇ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕੋ ਕਰਨੋ ਆਦਿਕ ਛਲ ਰੂਪਾ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਆਪ ਕੀ ਸਦਾ ਸੇ ਹੀ ਜਗਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਕੁਛ ਨਵੀਨ ਆਪ ਨੇ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ਮੇਰੀ ਭੁਜਾ ਪਕਹ ਕੇ ਆਪ ਸਾਖਯਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾਧਰ ਕੇ ਪਾਸ ਲੈ ਗਏ ਹੋ ਗਰਹਨ ਕੇ ਦਿਨ ਔ ਅਬ ਭੋਰੀ ਬਾਤੇ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਆਜ ਸਵਪਨਾ ਬਤਾਇਕੇ ਹਮ ਕੋ ਭਰਮਾਵਤੇ ਹੋ ॥ ਐਸੇ 2 ਕਹ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਬਸ ਹੋ ਕੇ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਮੁਰਛਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਯੇ ॥ ਔ ਜਿਤਨੇ ਸਭਾ ਕੇ ਲੋਕ ਥੇ ਸੋ ਸੁਣ ਕੇ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਸੇ ਅਤਿ ਅਸਚਰਯ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਭਏ ॥ ਤਦਨੰਤਰ ਪਰਮ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੱਸ ਕੇ ਭਾਈ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੋ ਕੰਠ ਸੇ ਲਗਾਇ ਲੇਤੇ ਭਏ॥ ਤਦਨੰਤਰ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਜਗਤ ਭਰਮ ਸਭ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਯੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਖਯਾਤ ਕਾਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਯੇ ॥

ਔਰ ਸਾਰੇ ਸਭਾ ਕੇ ਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ ਔਰ ਸਾਖਯਾਤ ਭਗਵੰਤ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਭਏ ॥ ਕੋਈ ਕੋਈ ਕਤੁਰਕ ਦੁਸਟ ਅੰਤਰ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਉਠਾਤੇ ਭਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸੂਰਜ ਸਰੂਪੀ ਚੰਦਰਮਾਂ ਕੀ ਸ਼ੀਤਲਤਾ ਸੇ ਜੜਯਜਾਏ ਜਾਤੇ ਭਏ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬਡੇ ਬਲ ਸੇ ਸੀਤ ਜਵਰ ਚਢ ਜਾਤੇ ਹੈ ਤਦਵਤ ਜੁੜਾਇ ਜਾਤੇ ਭਏ । ਜੋ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਰਮ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ

ਵੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਭਏ ਜੈਸੇ ਨਿਧਾਨ ਮੇਂ ਜਲਤੀ ਹੂਈ ਖੇਤੀ ਕੇ ਊਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੋਣੇ ਸੇ ਸੁੰਦਰ ਹਰੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਤਦਵਤ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਯਸ਼ ਕੋ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਅਤੀਵ ਮਨ ਔ ਪਦਮਵਤ ਮੁੱਖ ਪੰਕਜ ਉਨ ਕੇ ਖਿੜ ਆਵਤੇ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਮਾਈ ਅੰਨਤੀ ਨੇ ਆਪਨੇ ਧਨਯ ਭਾਗ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਨਿਰੂਪਣ ਕੀਏ। ਮਾਈ ਅਨੰਤੋ ਵਾਚ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ ਜਗਤ ਵਿਖੇ ਆਜ ਧਨਯ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰੀ ਮਾਤ ਕਹਾਤੀ ਹੂੰ। ਆਪ ਸਾਖਯਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਰੂਪ ਹੋ ਈਸ਼ਵਰ ਰੂਪ ਹੋ ਸਭ ਚਰਾ ਚਰਾ ਕੇ ਉਤਪਾਦਕ ਪਾਲਕ ਸੰਗਰਕ ਹੋ। ਆਪ ਕਾ ਕਾਰਯ ਏਕ ਅਬਲਾ ਹੋ ਕੇ ਫ਼ਿਰ ਤੁਜਈਸ ਕੀ ਮਾਤਾ ਕਹਾਤੀ ਹੋ ਯਾਂ ਤੇ ਇਹ ਅ..ਰਣ ਕਰਣ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਅਪਰਾਮ ਛਿਮਾ ਕਰੋ।

ਐਸੇ ਅਪਨੋ ਅਪ੍ਰਾਧ ਖਿਮਾਪਨ ਕਰਾਇਕੇ ਪੁਨਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਦੇਤੀ ਭਈ ਹੇ ਸੋਭਾ ਕੇ ਸਦਨ ਇਸ ਲੋਕ ਕੀ ਕਯਾ ਬਾਤ ਹੈ ਤੀਨੋ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਯਸ਼ ਔਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੰਯੁਕਤ ਤੁਸ਼ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੋਵੂਹੁ ਪੁਤਰ ਪੋਤਰਾ ਦਾ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਕਰ ਕੇ ਫੂਲੇ ਫਲੇ ਜਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਤੁਮਾਰੇ ਮਿਤਰ ਸਜਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਬਨ ਸਮ ਖਿਰੇ ਰਹੋ ਔ ਸਤਰਆਂ ਕੋ ਸੀਤ ਜਵਰ ਚਢਯੋ ਰਹੈ। ਜਿਸ ਤੁਮਾਰੇ ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖਕੇ ਸਦਾ ਸੀਤਲ ਰਹੈ ਮੇਰੋ ਤਨ ਮਨ। ਔ ਇਸ ਰਾਜਨੀਚਰ ਪਰ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੋ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨੋ ਪਰ ਇਸ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚੇ ਹੋਵੈ ਔ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ। ਐਸੇ ਮਾਈ ਅਨੰਤੀ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਹਸ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਬਚਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਤਥਾ ਅਸ਼ਤੂ ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਕਹਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੋਵੇ ਹਮ-ਨੇ ਅਬ ਇਸ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਦਾਨ ਦੀਆ।

ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਏਕ ਛੰਦ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ। ਸ੍ਵਯਾ-ਭਾਨ ਉਦੇ ਬਿਨ ਜਯੋਂ ਕੁਲ ਕੋਕਨ ਜੈਸੇ ਚਕੋਰ ਮਯੰਕ ਬਿਨਾ ਹੈ। ਚਾਤਰਿਕ ਜਯੋ ਬਿਨਾ ਸਵਾਂਤੀ ਜੀ ਮੂਤ ਕੇ ਜਯੋਂ ਰਜਨੀ ਔਰ ਵ੍ਰਿਦ ਨਿਭਾ ਹੈ। ਨੀਰ ਬਿਹੀਨ ਜਯੋਂ ਮੀਨ ਬਿਦੀਨ ਹਵੈ ਜਯੋਂ ਕਰ ਸੌਂਅਲ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰਸ਼ਾ ਹੈ। ਜਯੋ ਬਨਿਤਾ ਤਰਵਾਦ ਬਿਨਾਂ ਪਤਿਯਾਸ਼ਮਏ ਮੇਰੀ ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ ਕੀ ਉਤਕ੍ਰੀਸਟ ਵੈਰਾਗ ਯੁਕਤ ਦਸਾ ਦੇਖ ਕੇ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੀ ਸਾਹਿਬ ਬਚਨ ਕਰਤੇ ਭਏ। ਹੇ ਸਿਖ ਤੂੰ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਸ ਨੇ ਤੀਬਰ ਵੈਰਾਗ ਕੋ ਧਾਰ ਕੇ ਕਾਮ-ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦਿ ਆਸੁਰੀ ਸੇਨਾ ਕੋ ਜੀਤ ਕੇ ਸਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਬਚਨੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਯੋ ਹੈ। ਜੋ ਸਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਬਚਨ ਸਰਧਾ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਕਮਾਵਤੋ ਹੈ ਸੋ ਤ੍ਰਿਣ ਸੇ ਸੁਮੇਰੂ ਹੋ ਜਾਤੋ ਹੈ।

ਪੁਨਾ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਚਨ ਕੀਆ ਕੇ ਹੇ ਸਿਖ ਅਬ ਤੂੰ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਜਾਏ ਕੇ ਸਤਦਰ ਗੰਗਾ ਕੇ ਜ਼ਲ ਸੇ ਯੇ ਹਮਾਰੋ ਕਰਮੰਡਲ ਪੂਰ ਲਯਾਵੋ। ਸਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਬਚਨ ਮਾਨ ਕੇ ਸਿਖ ਬਡੇ ਬੇਸਸੇ ਕਰਮੰਡਲ ਭਰ ਲਯਾਵਤੋ ਭਯੋ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਿਸ ਜਲ ਕੇ ਛਟੇ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਮਾਰੇ ਕਿ ਕਿਧੋ ਕੋਈ ਟੋਨੋ ਸੋ ਕੀਓ ਹੈ। ਮਾਰ ਨੇ ਸਮਕਾਲ ਹੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੇ ਰਿਦੇਸੇ ਅਗਯਾਨ ਜਨਯ ਤਮ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੋ ਭਯੋ। ਜਿਸ ਪਦ ਕੋ ਯੋਗੀ ਜਨ ਬਡੇ 2 ਸਮਾਧੀ ਜੋਗ ਧਾਰਣਾ ਆਦਿਕ ਯਤਨੋ ਕੋ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੋ ਔ ਜਿਸ ਪਦ ਕੋ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਆਦੀਓਕਤ ਵਿਧੀ ਸੇ ਯਗ ਤਪ ਦਾਨ ਕਰਣੇ ਸੇ ਔ ਵੇਦ ਆਦਿਕ ਵਿਦਯਾ ਅਧਯੋਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੋ ਕਠਿਨ ਹੈ ਔ ਜੋ ਪਦ ਕਲਪੋਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ਧਯਾਨ ਮੇਂ ਵਿਸਿਥਤ ਹੋਵੇ ਸੇ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕਠਿਨ ਹੈ। ਤਿਸ ਪਦ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਸੁਖਨੇ ਹੀ ਛਿਨਕ ਮੇਂ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਯੋ । ਯੇਹ ਸਭ ਸਤ ਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਸਤ ਸੰਗ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕਿਸੀ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਅਥਵਾ ਤੀਰਥ ਤਪ-ਯੱਗ ਆਦੀ ਕੋ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਇਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਸਤਸੰਗ ਕੋ ਦੇਣੀ ਜਾਨੋ । ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਸਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਤਸੰਗ ਹੀ ਹੋ ਔ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ । ਯਾਂ ਤੇ ਸਤਿਸੰਗ ਆਪ ਹੀ ਉਪਮਾਨ ਹੋ ਔ ਆਪ ਹੀ ਉਪ ਮਯ ਹੋ । ਏਹ ਸਤਸੰਗ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸੋ ਪ੍ਰਮ-ਰਸਾਇਣ ਹੈ ਏਹੁ ਸਤਸੰਗ-ਸਰਬ ਸੁਖੋ ਕਾ ਦਾਤੇ ਹੈ । ਯੇਹ ਸਤਸੰਗ ਹੋਕੇ ਕਿਧੋ ਕਲਪਤਰੂ ਹੈ ਸਤਸੰਗ ਕਸਮਲ ਨਾਮ ਪਾਪੋ ਕੇ ਹਰਨ ਹਾਰੇ ਹੈ ਜਿਸ ਸੁਧ ਚਿਤ ਰੂਪੀ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਸਤ ਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦੇਵਤਰੂ ਉਤਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈ ਸੋ ਚਿਤ ਸਰਬ ਦਾ ਕਾਲ ਸੋਭਤੋ ਹੈ । ਇਸ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦੇਵਤਰੂ ਕਾ ਨਿਸਕਾਮ ਧਰਮ ਮੂਲ ਹੈ । ਤਥਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਰੂਪ ਇਸ ਕੇ ਪਤਰ ਹੈ । ਹਰਿਭਗਤ ਇਸ ਕੇ ਪੁਸਪ ਹੈ । ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨ ਇਸ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਹੈ ਮੁਕਤਿ ਇਸ ਦੇਵਤਰੂ ਕੋ ਫਲ ਹੈ । ਯੇਹ ਸਤਿਸੰਗ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸੋ ਪਰਮ ਪਾਰਸ ਹੈ । ਜੈਸੇ ਉਤਮ ਪਾਰਸ ਅਸ਼ਟ ਧਾਤੂ ਕੈ ਕੰਚਨ ਕਰ ਡਾਰਤੇ ਹੈ । ਤੈਸੇ ਸਤਿਸੰਗ ਭੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੇ ਆਦੀ ਲੈ ਕੇ ਚਾਂਡਾਲ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਰਬ ਕੋ ਪਵਿਤਰ ਕਰ ਡਾਰਤੇ ਹੈ ਪਾਰਸ ਮੈ ਅਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਬਡੋ ਅੰਤਰੋ ਜਾਨ । ਵੇ ਲੋਗ ਕੰਚਨ ਕਰ ਵੋ ਕਰੇ ਆਪ ਸਮਾਨ । ਐਸੇ ਨਿਰਮਲ ਅਤਿ ਸਵਛ ਸਤਸੰਗ ਕੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।

ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ ਧੂਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਆਦਿਕ ਤੀਰਥੋ ਕੂੰ ਪਵਿਤਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਏਹ ਧਾਤ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਿਮ੍ਰਤਯੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ । ਜੋ ਕੋਈ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਚਰਣ ਚਲ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈ ਉਤਨੇ ਏਕ 2 ਚਰਣ ਮੈ ਤੀਰਥ ਰਾਜ ਪ੍ਰਯਾਗ ਕੋ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈ । ਸਰਬ ਵਿਸ਼ਵ ਕੇ ਹਰਨ ਭਰਣ ਕੂੰ ਏਕ ਸਤਸੰਗ ਹੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀਓ ਹੂਐ ਬਯਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈ । ਨਾਰਦ ਸਾਰਧਾ ਸੇਸਨਾਗ ਜੀ ਧਯਾਸ ਪਰਾਸਰ ਵਸਿਸਟ ਬਾਲਮੀਕੀ ਆਦਿਕ ਸਰਬ ਦੇਵਤਾ ਰਿਖੀ ਸਵਰ ਮੁਨੀਸਰ ਕੇਵਲ ਏਕ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੂੰ ਗਾਵਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈ । ਜਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕਰਣ ਮੈ ਸਤਸੰਗ ਅਪਨੇ ਪਗ ਟਿਕਾਤੇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਪਗੁਨੋ ਕੋ ਮੇਟ ਕੇ ਸੁਧਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈ । ਜਹਾਂ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਚਰਣ ਟਿਕਤੇ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਨਰਾਇਣ ਕੋ ਨਾਮ ਵਿਸਨ ਭਗਤੀ ਆਦਿਕ ਸਮਸਤ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਆਇ ਬਿਰਾਜਤੀ ਹੈ ।

ਯਾਂ ਤੇ ਸਤਿ ਸੰਗ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋ ਕੋ ਮੇਰੀ ਵਾਰੰ ਵਾਰ ਅਤਿ ਆਦਰ ਸੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਹੋਵੇ । ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੋ ਪਰਮ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ । ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਭੀ ਸਤ ਸੰਗ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਛ ਯੁਕਤ ਅਵਲੋਕਨ ਕਰੇ ਤਬ ਹਮਾਰੇ ਭੀ ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਸਿਧ ਹੋ ਜਾਵੈਂ ।

ਦੋਹਿਰਾ—ਯੋਗ ਯਗਯ ਤਪਦਾਨ ਤੇ ਸਤਸੰਗ ਗੁਰੂ ਮਾਨ ॥
ਸਰਬ ਸੁਖਣ ਕੀ ਖਾਣੀ ਯਹ ਸੰਤ ਸੰਗ ਭਗਵਾਨ ॥
ਅਥਵਾ ਸਤ ਸੰਗ ਪਰ ਮਾਨ ॥ ਐਸੋ ਪਾਠ ਜਾਨ ਲੇਨੋ ॥

ਓੱਤਤ ਸਤ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬੀਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇਵਤਰੂ ਗੁਰੂ ਬਿਲਾਸੇ ਪ੍ਰਥਨ ਸਕੰਧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘੋ ਪਾਖਯਾਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਖੁਦਾ ਸਿੰਘ ਚਰਣ ਸਿਖਯ ਤੇਨ ਸ੍ਰੀ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਵਿਨੋਦੇਨ ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਰਚ ਤੇਨ ਨਾਮ ਤਰਯੋ ਦਸ਼ੋ ਅਧਯਾਯ। ੧੩ ।

Selections from the Hymns

OF

Guru Nanak

The selection has been made with the help of the following works :

Macauliffe, Max Arthur. The Sikh Religion. Its Gurus, Scared Writings and Authors. Oxford, 1909,

Daljit Singh. Raja Sir, The Voice of Gurus : Selection renders into English by Sir Jogendra Singh. Lahore, 1934,

Kahan Singh Bhai. Gurmat Martand. Amritsar, 1962, 2 vols,

In addition to these, a number of hymns have been selected by the editor from the Sri Guru Granth Sahib for the Panjabi Section of the present issue of the Panjab Past and Present and have been rendered into English by him for this Section.

For the convenience of the readers, the hymns have been arranged under the following sub-headings :

1. God, Conception of
2. Limitless is God's Nature
3. Universe, Creation of
4. The Right Path
5. Devotion
6. Idol Worship
7. Salvation
8. Human Body is the Temple of God
9. Discipline
10. Real Happiness
11. Remember Him to be Happy
12. Love and Service
13. Mind Imprure, Body Impure
14. Food and Dress
15. Base Acts
16. Hypocrisy
17. Abandon Vice and Falsehood. Pursue Virtue and Truth
18. Effect of Company
19. As you Sow, so shall you Reap
20. Live a Virtuous Life
21. Practise Truth and Honesty
22. Real Religion
23. Real Hermit
24. A Truly Learned Man
25. A real Muslim
26. Castes are a Folly
27. Good Deeds
28. True Men
30. Humility
31. The Age of Tyranny
32. Invasion of India by Babur
33. After the Sack of Saidpur (Eminabad)
34. After the Defeat of the Lodhis
35. Change in Circumstances
36. After Seeing People Dispose of their Dead at Saidpur.

THE HYMNS

1. Conception of God

There is but one God whose name is True, the Creator, devoid of fear and enmity, immortal, unborn, self-existent, enlightener and bountiful.

The True One was in the beginning; the True was in the primal age.
The True One is now also, O Nanak; The True One also shall be.

—Japji, Mulmantra

The Unseen, Infinite, Inaccessible, Inapprehensible God is not subject to the death or destiny.

He is of no caste, unborn, self-existent, without fear or doubt.
I am sacrifice to the Trust of the true.
He hath no form or colour or outline;
He becometh manifest by the true Word.
He hath no mother, father, son, or kinsman,
He feeleth not lust, and hath no wife, or family;
He is pure, endless, and infinite; all light is Thine, O Lord.
God liveth in every heart; His light is in every heart. —Sorath
He is not established, nor is He created.
The Pure one existeth by Himself.
They who worshipped Him have obtained honour. —Japji
Himself Mother, Himself Father.
Himself smallest atom,
Himself the largest.
Himself the Creator,
Himself established in His own Maya.
Says Nanak, His play is boyond comprehension.
Bow to that One God, the Great Truth, Which pervades for all time.

—Bawan Akhri

There is but one Lord and one way;
Adopt one and reject the other.
Why should we worship a second who is born and death ?
Remember the one God, Nanak who is contained in Sea and Land.
He is the one and He is the many.
Nanak says he should be discerned as one. —Bawan Akhri
He himself pervades the universe,
No other is, nor shall ever be.
He himself is the doer.

—Bawan Akhri

There is but one Giver, the whole world are beggars.
They who forsake Him and attach themselves to others lose all their honour.
Kings and Emperors are all made by Him.
There is none equal to Him.
Saith Nanak, hear, Emperor Babar,
He who beggeth of thee is a fool.
My Lord is one, O brother, He is one—
He is One. —Asa

2. Limitless is God's Nature

Thou dwellest in Thy Nature, O Lord.
Thou art limitless—They end no one knoweth.
In Thy creatures is Thy Light.
Tnrough Thy Light art Thou known.
Wonderful are Thy Ways, sayeth Nanak.
Whatever Thou hath to do, Thou doest it (in Thy Own Way) —Asa, Var, xii-2
There are Hundreds of thousands of nether and upper regions.
Men have grown weary at last of searching for God's limit;
The Vedas say one thing, that God's has no limit. —Japji, 22
There is no limit to Hi· mercy, and to His gifts there is no limit,
The limit of His creation cannot be known;
Neither His near nor His far side can be discovered.
His limits cannot be ascertained.
No body knoweth His limits.
Nanak, God bestoweth gifts on whom He looketh with favonr and mercy.
—Japji, 24
Nanak, only the True One Himself knoweth how great He is.
If any one were to speak improperly of God,
write him down as the most ignorant of men. —Japji, 26
In the realm of khowledge the light of divine knowledge is resplendent.
There are heard songs from which millions of joys and pleasures proceed.
—Japji, 36
There are continents, words, and universes.
Whoever trieth to describe them shall never arrive at the end. —Japji, 37
In all the three words in his light shining.
He is the greatest world protector. —Dakhni Omkar
The soul dieth not, neither is it drowned; it is saved through fear of God.
Thy words and Thy under-worlds are innumerable.

I cannot count them. —Var Malar

Thou hast a thousand eyes and yet not one eye;
Thou hast a thousand forms and yet not one form,
Thou hast a thousand stainless feet and yet not one foot;
Thou hast a thousand organs of smell and yet not one organ.
I am fascinated by this play of Thine.
The light which is in everything is Thine, O Lord of light. —Dhanasri

3. Universe, Creation of

No one knows the date, the day, the month or the season
when this world came into being.
The Creator who created the universe, He Himself only knows. =Japjl
The Lord of millions of world is one God.
He is the giver of life to all that lives.
His treasurers are spread in the world,
whatever we get comes from Him.
The Creator creates and surveys His universe.
Nanak, true are the actions of the True One. —Japji
He pervades the Universe and
His command reigns. Sorath
By Thy power were made heavens and the nether regions,
By The power all creation.
Thou art the Omnipotent Creator.
All things are subject to thy command :
Thou art altogether unrivalled. —Asa di Var
He consulteth no one when He createth;
He consulteth no one when he destroyeth;
He consulteth no one when He giveth or taketh:
He knoweth His own might.
He acteth and causeth others to act. —Ashtpadian

4. The Right Path

Let thy feet walk in the path of God,
The feet become pure and sacred, walking in the right path.
The hand is blessed that writest the praise of God.
He who lives on the fruit of his labour, and gives part of it in charity.
Such a person knows the patn of salvation,
Uttering falsehood amounts to eating carrion. —Majh

Let the tongue never utter an untruth. —Rattan Mal
Why start fresh quarrels by speaking evil of others. —Vadhans
Never speak evil of any—
Having read, grasp the truth.
Never quarrel with a fool, nor speak evil of others. —Var Asa
By talking evil of others, the body and mind become soiled. —Var Asa
Speak so that your word is respected.
such a speech is agreeable.
Listen, 0 unknowing ignorant mind,
To speak evil is to court sorrow. —Sri Rag
Come together and unite my brothers in devotion.
Remove duality,
Bear enemity to no one, in every heart God dwells, —Bawan Akhri

5. Devotion

Read of God, think of God,
Recite God's name, contemplate God;
Let God's name be the support,
Concentrate your love on God. —Dakhni Omkar
Devotion to God's name removes egoism.
Devotion to God's name is the way to true unity.
Devotion to God's name leads to perfect union.
Devotion to God's name is the door to emancipation
Devotion to God's name is the means of the knowledge of the three words.
Says Nanak, devotion to God's name gives eternal bliss. —Sidh Gosht
With the birth of true understanding comes right contemplation of God.
The inner light flames up and subdues the mind, and by God's grace Samadhi is attained. —Sarang

6. Idol Worship

My brethren, you worship goddessess and gods: what can you ask them ? and what can they give you ?
Even if a stone be washed with water, it will again sink in it.
—Sorath Asht. vi-6
They worship according to the instruction to Narad.
They are blind and dumb, the blindest of the blind.
The ignorant fools take stones and worship them.
O Hindus, how shall the sione, which itself sinketh, carry you across ?
—Bihagara, Var xx-2
He who worships stones, visits place of pilgrimage, dwells in forests,

Renounces the world. only wavers and wavers.
How can this filthy mind become pure ?
He who meets the True One shall obtain honour.

—Dhanasri Asht.

7. Salvation

To give a feast, make a burnt offering, offer alms, perform penance and worship and endure bodily pain for ever are all of no avail.
Without God's name salvation is not obtained; the holy man obtaineth it by the Name.

—Bhairo

Nanak, the following handfuls of water are pure if any one know how to fill them—
Divine knowledge for the Pandit, continence for the Jogi,
Contentment for the Brahman, alms out of what he hath himself earned for the family man;
Justice for the king, meditation on the True One for the learned.

—Sarang ki Var

In the Kal age men have faces like dogs, and eat carrion.
They bark as they utter falsehood, and have no regard for honesty.
They who have no honour while alive. shall have an evil reputation after death.
What is destined taketh place, Nanak:
What the Creator doeth cometh to pass

—Sarang ki Var

Accursed the lives of those who write God's name to sell it.
They whose crop is spoiled require no place for a harvest-heap.
They who are devoid of truth and modesty will receive no assistance hereafter.

—Sarang ki Var

Call not by the name of wisdom the wisdom which is spent in wrangling.
By wisdom the Lord is worshipped: by wisdom honour is obtained.
It is by wisdom what is read is understood, it is by wisdom aims are properly bestowed.

Nanak saith, these are the ways of wisdom, all else are ways of wickedness.

—Sarang ki Var

They who make truth their fasting, contentment their place of pilgrimage, divine knowledge and meditation their ablutions,
Mercy their idol, and forgiveness their rosary, are formost in God's favour.
Nanak, few there are who make the right way their loin cloths, meditation on God their cooking squares.

Good deeds their frontal marks, and God's love their food. —Sarang ki Var

They who eat the fruit of their labour and bestow something,
O Nanak, recognize the right way. —Sarang ki Var

They whole world is impermanent, in it no abiding friendship can be found.
Why love that which is not permanent ? —Sri Rag

Clear thy mind from delusion.
This world is like a dream.
Men, angels, gods and goddesses,
The ascetics and the saints and wise Brahmans, are all under its glamour.
Under its delusion men chase shadows,
It weaves deep and dangerous spells.
Destroy Its illusion from the mind, with it depart attachmeat and fear.
And man attains supreme peace. —Bawan Akhri

We cannot get to Heaven by mere talk;
We must practise righteousness, if we want salvation, —Majh

Your good actions may procure for you a
better birth, but Salvation is frcm Grace. —Japji

8. Human Body is the Temple of God

The body is the temple in which God dwells. It is full of rare rubies.
Remember God's name.
Meditating on the Guru's instruction, purify this mind and body.
There is the treasure of God's name in this body, to be found with the assistance of the Guru. —Ramakali Var

Body is the mansion, the temple, the house of the Lord;
In it is placed eternal light. —Malar

So nourish the body that you may serve the Lord. —Suhi

9. Discipline

Make mind the farmer—this body the earth,
Good deeds the seed, and irrigate it with the rain of devotion,
Produce God in your heart and gain imperishable merit. —Sri Rag

Know the one God to be inside and outside,
By the grace of the Guru, the fire will die out. —Sidh Gosht

Burn eghism, individuality and avarice, remove impurity with the help of God's word. —Bilawal

Wicked slander is evil. The follower of the promptings of the mind is blind, and a stupid fool. —Dakhni Omkar

Be a true warrior and fight and subdue the self.
Destroy ego, the enemy, and thus attain fame.
Let the self die in the fight, under the teaching of the true Guru.
He who conquers the mind finds God; he indeed is a hero.
Regarding nothing as his own, depending on one God alone, Considering himself the humblest and always engaged in search, night and day remembering Him, such a person is great.
One who obey God's command is ever happy.
he will gain what God has ordained, says Nanak. —Bawan Akhri

As long as the mind noes not die, success is not attained.
Duality and evil thoughts rule the mind.
It is claimed according to the Guru's instruction, then Unity is gained. —M.I.
The world is conquered by conquering the mind. —Japji
O my mind, the treasure is in the heart, do not search outside, —Wadhans

Who knows Him becomes like Him, pure within and pure without,
The one who repeats inwardly the Name with devotion in him God will dwell. —Dakhni Omkar
Hold the five passions in subjection.
The sensualist gets disease and pain. —Rattan Mal
Who soever thinks evil of others will never prosper. —Var Gauri

10. Real Happiness

By restraining his mental desires man shall assuredly cross the terrible ocean.
Thou, O Lord, wast in the beginning and in the primal age: Thou art the Mercifui: I have entered Thine asylum.
Thou, art the Giver; we are Thy beggars; O God, grant us a sight of Thee.
O man. meditate on the Name under the Guru's instruction, and thou shall be happy in the temple of thy heart.
Renounce falsehood and avarice; and then shall thou recognize the True One Renounce avarice, ye blind; it bringeth great unhappiness.
If the True Lord dwell in the heart, the poison of pride shall be removed.
Forsake the evil way of mammon, my brethren, or ye shall be plundered.
Day and night praise the Name under the protection of the true Guru.
The mind of the perverse is a stone or a rock; accursed and vain in his life.
However much a stone be put into water, it is dry at the core.
God's name is wealth, the true Guru hath given it.
Nanak, he who forgeteth not God's name drinketh distilled nectar.
He whose mind is imbued with God's name discourseth of the True One.

What care I for men *if* I please Thee ?
As long as there are life and soul, meditate on the True One.
The profit of singing God's praises is that man obtaineth happiness.
They who consider happiness and misery the same, and know the secret of the Word shall be happy.
—asa, asht

11. Remember Him to be Happy

By hearing the Name, the mind is composed and fixed on God.
Nanak, the saints are ever happy.
By hearing the Name, sorrow and sin are no more. —Japji 10

So pure is His name—
Whoever obeyeth God knoweth the pleasure of it in his own heart.
Japji 12

By obeying Him wisdom and understanding enter the mind.
By obeying Him man shall not depart with Yama= —Japji 13
There is no place without Thy name.
What power have I to describe Thee ? —Japji 19

So when the mind is defiled by sin, it is cleansed by the love of the Name.
Men do not become saints or sinners by merely calling themselves so.
He himself soweth, and he himself eateth.
Nanak, man suffereth transmigration by Gob's order. —Japji 20

When egoism is destroyed. happiness is gained, the mind and body become healthy.
Then One worthy of praise is seen, says Nanak. —Bawan Akhri

He lives, in whose heart God dwells, none other lives. —Majh Var, x-1

Says Nanak, he has found happiness, in whose heart the one God dwells.
—Bawan Akhri

Those who recognise the truth are happy, in all four agcs.
Having destroyed desires, they live in truth which pervades their hearts.
—Asa

Whoever has tested himself, he can test others.
Says Nanak whoever knows the self, he is the greatest of the great.
—Gauri Maru

Contd.

ਸੰਤਾਨਕ ਸਮਾਚਾਰ ਗੁਰਗੱਦੀ

ਦੱਸਵੀਂ ਦਾ ਸਮਾਗਮ :

ਮਨਸੂਰਾਂ ਨਗਰ ਪਖੋਵਾਲ ਦੀ ਸੜਕ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ 8 ਮੀਲ ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਨਗਰ ਵਿਚ ਦਮਦਮਾ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਗਿਆਰਵੀਂ) ਸੰਤਾਨਕ ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮਾਲਵੇ ਦੁਆਬੇ ਤੇ ਮਾਝੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ, ਹਰ ਅਮਾਵਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦਸਵੀਂ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਗੀ ਢਾਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹੁਮ-ਹੁਮਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਬਖਸ਼ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾ, ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਦੇਗਾਂ ਕਰਵਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਉਪਰੰਤ ਆਪ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੀਆ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪ ਦੇ ਮਨ ਇਕਾਗਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਜਣਾਂ ਨੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

19 ਜੁਲਾਈ 1983

1. ਬਾਬਾ ਮਧੁਸੂਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ ਮਨਸੂਰਾਂ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

18 ਅਗਸਤ 1983

1. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਂਮਲੀ ਮੁਜ਼ੱਫਰ ਨਗਰ

16 ਸਤੰਬਰ 1983

1. ਬਾਬਾ ਮਧੁਸੂਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ ਮਨਸੂਰਾਂ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

16 ਅਕਤੂਬਰ 1983

1. ਸ: ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸੁਜੋਂ ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ

15 ਨਵੰਬਰ 1983

1. ਮਾਤਾ ਜਮਨਾ ਕੌਰ ਕੁਲੀਆਲ ਜਮਾਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
2. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮਨਸੂਰਾਂ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
3. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀਪਤ
4. ਦਲੀਪਾ ਸਿੰਘ—ਗਰੀਬਾ ਸਿੰਘ ਮਨਸੂਰਾਂ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
5. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਮਾਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
6. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ—ਜੈ ਸਿੰਘ—ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਨਸੂਰਾਂ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

15 ਦਸੰਬਰ 1983

1. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ—ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਝੱਮਟ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
2. ਸ: ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਅਕੂਵਾਲ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

3. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ—ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਧੇਰਾ ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ
4. ਸ: ਜ਼ਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਵਿਜੈ ਨਗਰ ਲੁਧਿਆਣਾ
5. ਸ: ਹਰਬੇਲ ਸਿੰਘ ਦਮੋਰੀਆ ਪੁਲ ਲੁਧਿਆਣਾ
6. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਪਿੰਡ ਨਾਰੰਗਵਾਲ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
7. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ—ਬੱਗੂ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਟਾਹਲੀਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ

13 ਜਨਵਰੀ 1984

1. ਸੰਗਤ ਕੌਰ—ਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨਗਰ ਲੁਧਿਆਣਾ
2. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ—ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਨਸੂਰਾਂ ਕਨੇਰਾ ਵਾਲੇ
3. ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਲੁਧਿਆਣਾ
4. ਸੁਰਗਵਾਸੀ ਭਾਈ ਦਾਨ ਸਿੰਘ ਮਨਸੂਰਾਂ
5. ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ—ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਮਾਲੜੀ ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ

12 ਫਰਵਰੀ 1984

1. ਲਾਲ ਸਿੰਘ—ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਦੂਲੇ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
2. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ—ਇੰਦਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
3. ਸ: ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਉਚੀ ਮੰਗਲੀ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
4. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ—ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਮਲੇਰ ਕੋਟਲਾ ਜ਼ਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ
5. ਬੀਬੀ ਨਛੱਤਰ ਕੌਰ—ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਾਈ ਕੀਆਂ ਮਲਸੀਹਾਂ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
6. ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

13 ਮਾਰਚ 1984

1. ਸ: ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ S/o ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਬੜਵਾਂ ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ
2. ਸ: ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਪਿੰਡ ਬਲੀਪੁਰ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ
3. ਸਰਦਾਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੁਜ਼ੱਫਰ ਨਗਰ

ਅਮਾਵਸ ਦਾ ਸਮਾਗਮ :

ਹਰ ਅਮਾਵਸ ਨੂੰ ਦਮਦਮਾ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦਖਨੀ ਕੀ ਸਰਾਏ ਤਹਿ: ਨਕੋਦਰ ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਰਖਵਾ ਦੀਵਾਨ ਸਜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। "ਜਿਥੇ ਜੋ ਆਵੇ ਸੋ ਰਾਜ਼ੀ ਜਾਵੇ।" ਸਤ ਅਮਾਵਸ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਦੁੱਖਾਂ ਕਲੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਣ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਾਵਸ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਤਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਗਈ।

1. 10 ਜੁਲਾਈ 1983
2. 8 ਅਗਸਤ 1983

3. 7 ਸਤੰਬਰ 1983
4. 6 ਅਕਤੂਬਰ 1983
5. 4 ਨਵੰਬਰ 1983
6. 4 ਦਸੰਬਰ 1983
7. 3 ਜਨਵਰੀ 1984
8. 1 ਫਰਵਰੀ 1984
9. 2 ਮਾਰਚ 1984

ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਜੀ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ :

ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਬਾਬਾ ਮਧੁਸੂਦਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ ਕੁਝ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੇ 3 ਜੁਲਾਈ 1984 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜੋੜਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਗਏ ।

1. 15 ਦਿਹਾੜੇ ਦੁਬਈ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰੇ । ਹਰ ਦੋ ਵੇਲੇ ਕਾਸਟਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਉਪਰੰਤ ਸਿੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਖੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਦੇ ਰਹੇ ।

2. ਦੁਬਈ (Dubai) ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ (New York) (U.S.A.) ਪੁੱਜ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ (America) ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼ਕਾਗੋ (New Yark Chicago), ਸਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ (Sanfrasisko), ਯੂਬਾ (Yuba), ਸਿਟੀ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ (Secramento), ਲੌਸਏਂਜਲਸ (Losangels) ਹਰ ਦੋ ਵਕਤ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ।

3. 9-8-84 ਨੂੰ ਕਨੇਡਾ (Canada) ਵਿਖੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਵੈਨਕੋਵਰ (Vancouver), ਵਿਕਟੋਰੀਆ (Yictoria), ਪਰਿੰਸਜੋਰਜ (Prince George), ਐਡਮਿੰਟਨ (Edmonton), ਟਰੰਟੋ (Toronto), ਅਟਾਵਾ (Ottawa), ਮੌਂਟਰੀਅਲ (Montreal) ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ । 23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਪੁੱਜ ਗਏ ।

4. ਇੰਗਲੈਂਡ (England) ਵਿਖੇ ਆਪ ਨੇ ਵੁਲਵਰਹੈਂਪਟਨ (Wolver Hampton), ਵਾਲਸੌਲ (Walsal), ਕਵੈਂਟਰੀ (Coventery), ਬਰਮਿੰਘਮ (Berminghum), ਲਿਸੈਸਟਰ (Laicester), ਮਾਨਚੈਸਟਰ (Manchester), ਸਾਊਥਾਲ (Southall), ਹੈਨਸਲੋ (Henslo) ਤੇ ਲੰਡਨ (London) ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 6 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪੁਜੇ ।

5. ਦੁਬਈ ਦੀਆਂ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਦੋਬਾਰਾ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਭੇਜੀ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ 21 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1 ਦਸੰਬਰ ਤਕ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕੀਤੇ । ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ।